

Hoe en wat in de Waterbloem

Boswachter Wim Cruysberg brengt een veelbelovend resultaat van een herstelproject onder de aandacht. In de goo ha grote boswachterij 'Waterbloem' van Staatsbosbeheer in de gemeente Leudal liggen een aantal vochtige bosgebieden. Deze worden ontsloten door paden. In de bermen van deze paden komen bijzondere vegetaties voor van vochtige tot natte schraalgraslanden. Soorten als Moerasviooltje (*Viola palustris*), Moeraswolfsklauw (*Lycopodiella inundata*) en Gewone vleugeltjesbloem (*Polygala vulgaris*) zijn hier te vinden, maar ook heidevegetaties komen er voor. De hydrologische condities van de bosbodem bleken overeen te komen met die van de paden. Om de variatie in de boswachterij te vergroten, werd besloten 7 ha van deze bossen om te vormen in grasland en zo vochtige heide en schraalgraslanden nieuwe kansen te bieden. Na nog geen twee jaar zijn daar soorten als Struikheide (*Calluna vulgaris*), Stekelbrem (*Genista anglica*), Zompzegge (*Carex curta*), Snavelzegge (*C.rostrata*), Zwarte zegge (*C. nigra*) en Sterzegge (*C. echinata*) verschenen.

Voorlopig wordt op deze percelen een hooibeheer gevoerd. Daarbij worden faunastroken gespaard, die een totaaloppervlakte beslaan van ca. 10% van de perceelsoppervlakte. "Als toetje werd er nog de rups van een Koninginnenpage (*Papilio machaon*) aangetroffen op de enige Wilde peen (*Daucus carota*) die er stond," vult Wim nog aan.

Bijzonder soortenrijk Nationaal Park

Nationaal Park De Meinweg is het meest rijk aan zowel flora- en faunasoorten van alle parken van ons land, dat zegt Stichting Koeke-loere. Bijzonder rijk is het zeker, en Staatsbosbeheer mag daar als eigenaar van ruim tweederde van het gebied best trots op zijn. Van de ongeveer 45.000 soorten die Nederland rijk is zijn in de Meinweg meer dan 5.000 soorten aangetroffen; het eindresultaat van het 1001 soortenproject is nog niet bekend. Voor vergelijk: in het Gerendal (ook in Limburg) zijn 4.610 soorten geteld. De grote biodiversiteit in De Meinweg heeft ongetwijfeld te maken met het zeer gevarieerde landschap met beekdalen, bossen, heide en vennen en weilanden. Iedere biotoop heeft zijn eigen karakteristieke en deels bijzondere soorten. Ter illustratie en voor het genoegen van de liefhebber, hier daarvan enkele namen, hoewel iedere soort natuurlijk telt! Het dal van de Boschbeek en van de Roode Beek liggen haaks op de terrassen. In en langs deze heldere beken komen bijzonderheden voor zoals Gewone bronlibel (*Cordulegaster boltonii*) Beekprik (*Lampetra planeri*) en Kleine modderkruiper (*Cobitis*

taenia). Aan weerszijden van de Roode Beek is soortenrijk Elzenbroekbos in een 20 tot 30 meter brede zone te vinden. Hier groeien in de kruidlaag bijv. Moeraszegge (*Carex acutiformis*), Bittere veldkers (*Cardamine amara*), Slanke sleutelbloem (*Primula elatior*), Dotterbloem (*Caltha palustris* subsp. *palustris*), Bosbies (*Scirpus sylvaticus*), Groot heksenkruid (*Circaea lutetiana*) en beide Goudveilsoorten (*Chrysosplenium alternifolium* en *C. oppositifolium*). Urenlang kunt u dolen door de uitgestrekte bossen van De Meinweg. Het leefgebied van bijv. Wild zwijn (*Sus scrofa*) en Das (*Meles meles*). Een bijzonder paddenstoeltje is Beekmijtertje (*Mitrule paludosa*), dat op kwelplekken groeit. De glooiende heidevelden met vennen zijn welbekend leefgebied van de Adder (*Vipera berus*) en daar komen bijv. Moerassprinkhaan (*Stethophyma grossum*) en Blauwvleugelsprinkhaan (*Oedipoda caerulea*) voor, Eenarig wollegras (*Eriophorum vaginatum*) en Klokjesgentiaan (*Gentiana pneumonanthe*). Dan zijn er ook nog voormalige weilanden en akkers van Wolfspateau en de Vogelkooi die nu extensief beheerd worden en nog in ontwikkeling zijn. De soorten van De Meinweg worden in een boek vol illustraties bijeengebracht dat volgend jaar uitkomt (www.stichtingkoekeloere.nl).



Sterzegge, detail bloeiwijze

(foto: Wim Cruysberg)



Boszandloopkever

(foto: Jap Smits)

Boszandloopkevers

Boswachter Jap Smits ontdekte op 2 augustus 2011 dat een grote populatie Boszandloopkevers (*Cicindela sylvatica*) zich heeft gevestigd op een hoge zandkop van een plagvlakte uit 1997 op de Strabrechtse Heide. De soort is in de laatste jaren landelijk hard achteruitgegaan. In 2011 is ze nog maar op enkele locaties in ons land gevonden en dan ook nog eens slechts sporadisch. Op de bekende vindplaatsen in de Strabrechtse Heide en boswachterij Leende is de Boszandloopkever in het warme seizoen aangetroffen, steeds hooguit enkele exemplaren. Op de nieuwe locatie vond de boswachter echter al snel 30 van deze kevers. Ze liepen voornamelijk op de zandige plekken tussen de heidestruiken. De nu 14 jaar oude heide was nog steeds niet in sluiting.

Twee nieuwkomers in de Biesbosch

Goudknopje (*Cotula coronopifolia*) heeft zich in de Biesbosch op de grens van water en land in de Noordwaard gevestigd met ca honderd exemplaren. De eerste vondsten in ons land dateren uit 1972, na de drooglegging van Zuidelijk Flevoland. Vallisneria (*Vallisneria spiralis*) is op drie buitendijkse locaties aangetroffen: met enkele tienduizenden exemplaren, dus moet ze hier al langer voorkomen. Deze waterplant – een bekende aquariumplant – is vanaf rond 1960 af en toe aangetroffen nabij Maastricht, in het systeem van de Maas. Beide nieuwkomers in de Biesbosch zijn oorspronkelijk uit warme zuidelijke streken afkomstig.